

Виборча програма

кандидата на посаду ректора Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Кочубея Олександра Олексійовича,

доктора фізико-математичних наук, професора

Біографічна довідка. Народився 18 липня 1953 р. у м. Дніпропетровську (м. Дніпро).

Освіта. Вища, закінчив Дніпропетровський державний університет у 1975 р. (нині – Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара). Спеціальність за освітою – Гідроаеромеханіка. 1975-1978 р.р. – аспірант Дніпропетровського державного університету.

Професійна діяльність. 1979-1993 р.р. – молодший науковий співробітник, старший науковий співробітник, доцент, професор кафедри прикладної газової динаміки та тепломасообміну Дніпропетровського державного університету. 1993-1998 р.р. – завідувач кафедри математичного моделювання і комп'ютерних технологій Дніпропетровського державного університету. 1994-1998 р.р. – заступник проректора, проректор з навчальної роботи Дніпропетровського державного університету. 1998-1999 р.р. – перший проректор - проректор з навчальної роботи Академії митної служби України (м. Дніпропетровськ). 1999 р. – по цей час – перший проректор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Передмова. 2018 є роком відзначення Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара свого 100-річчя, коли будуть підводитись підсумки його плідної й багатогранної діяльності, аналізуватись результати та досягнення. І беззаперечно, що колектив університету по праву пишається власною історією та здобутками.

Водночас 2018 має стати роком серйозного аналізу університетом своєї ролі та позиції в системі вищої освіти держави, роком прийняття кардинальних рішень щодо створення можливих передумов і засад, розробки та реалізації заходів, спрямованих на його подальший розвиток як європейського університету за стилем, університету інноваційного типу за якістю та технологіями освітньої, наукової й організаційної діяльності, університету, де реально втілюються у практику демократичні засади менеджменту, де в атмосфері взаємоповаги, творчості та відкритості панують академічні свободи, культ знань і науки, етичні норми та принципи доброчинності.

За наслідками такого аналізу та практичної реалізації перетворень університет має суттєво прискорити рух у напрямку свого утвердження як освітньо-наукової установи, спроможної й надалі динамічно та адекватно реагувати на виклики часу та за усіма показниками своєї діяльності займати лідерські позиції в системі вищої освіти України та регіону.

Наразі доцільно зазначити, що й у попередні роки колективом університету було розроблено низку заходів, реалізація яких, на жаль, не

відбулася з причин, як правило, об'єктивного характеру, але вжиття яких залишається вкрай актуальним та необхідним завданням сьогодення.

Передумови подальшого розвитку університету та засади їх досягнення.

1. Демократизація управління.

Мета – Модернізація системи університетського менеджменту.

Засади досягнення:

- відхід від принципу патерналізму й упровадження у сфері управління та соціально-трудових відносин в університеті принципів солідарності й субсидіарності;
- перетворення вчених рад факультетів та вченої ради університету у дієві колегіальні органи управління, які мають реально визначати стратегічні і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності відповідних структурних підрозділів та університету в цілому, планувати відповідні заходи, контролювати хід та об'єктивно оцінювати результати їх виконання;
- децентралізація та чітке розмежування компетенції адміністрації університету та його структурних підрозділів через надання їм більш широких повноважень у виборі траєкторій руху за напрямками своєї діяльності відповідно до законодавства;
- підвищення рівня автономії структурних підрозділів, розроблення нових концептуальних та методологічних підходів подальшої розбудови університетського менеджменту на принципах системності, перехід від засобів адміністрування до реалізації заходів правового та методичного супроводу роботи структурних підрозділів;
- упровадження системи мотивації до удосконалення рівня управлінської діяльності структурними підрозділами університету через процедури рейтингових оцінок та надання преференцій лідерам;
- стимулювання саморозвитку управлінського персоналу через систему цільових стажувань та підвищення кваліфікації за програмами управлінської діяльності;
- підвищення відповідальності керівників усіх рівнів за прийняття та виконання управлінських рішень, за наслідки та результати діяльності підпорядкованих структурних підрозділів;
- упровадження системи об'єктивного стимулювання роботи кожного структурного підрозділу за напрямом його освітньої, наукової та інноваційної діяльності через надання права створення та використання «фондів перспективного розвитку» в межах визначених вченою радою університету частки коштів, отриманих університетом за наслідками діяльності відповідного підрозділу.

2. Розбудова інноваційної структури університету.

Мета – Перетворення університету (за технологіями освітньої, наукової та організаційної діяльності) у заклад вищої освіти інноваційного типу, що будуватиме свою діяльність на трикутнику знань – «освіта, наука, інновації», є здатним

генерувати нові знання та наукові результати, здійснює трансфер новітніх технологій, задовольняє попит на розв'язок широкого кола проблем освіти, науки, економіки, соціальної сфери та культури в державі та регіоні.

Засади досягнення:

- здійснення аналізу національного та зарубіжного досвіду закладів вищої освіти, наукових установ та організацій щодо форм і методів реалізації інноваційної складової їх освітньої, наукової, науково-технічної та організаційної діяльності;
- визначення критеріїв відповідності діяльності університету та його структурних підрозділів вимогам до освітньо-наукових установ інноваційного типу (інноваційний університет, інноваційний навчально-науковий інститут, інноваційна кафедра тощо) та приведення структур відповідних підрозділів у відповідність до таких критеріїв;
- визначення механізмів практичного впровадження інноваційних компонент освітньої, наукової, науково-технічної та організаційної діяльності університету;
- розробка та затвердження концепції перетворення університету на інноваційну освітньо-наукову установу через утворення та розвиток інфраструктури для підтримки його інноваційної діяльності, забезпечення ефективної реалізації партнерства університетських освіти і науки та бізнесу;
- збільшення обсягів наукової тематики, яка виконується загальноуніверситетськими, міжфакультетськими та міжкафедральними творчими колективами, науковими лабораторіями з метою комплексного вирішення наукових та науково-технічних проблем за галузями знань;
- активізація участі університету у формуванні та реалізації державних цільових, галузевих і регіональних наукових, науково-технічних, соціально-економічних проектів і програм;
- аналіз законодавства та реалізація університетом прав закладів вищої освіти на утворення ними юридичних осіб, предметом діяльності яких має стати доведення результатів їх освітньої, наукової і науково-технічної діяльності до стану інноваційного продукту та його подальшої комерціалізації (зокрема, інноваційно-наукових кластерів, інноваційно-технологічних центрів, спін-офф та спін-аут компаній, інвестиційних фондів тощо);
- залучення до удосконалення освітньої та наукової діяльності університету бізнесу та інвесторів на засадах державно-приватного партнерства;
- подальша розбудова системи освітньої та наукової комунікації через кооперацію з інститутами НАН України та державних галузевих академій наук, створення центрів колективного користування наукоємним обладнанням, міжвідомчих галузевих науково-дослідні лабораторії та інститутів, науково-координаційних центрів для проведення спільних наукових досліджень, впровадження спільно створених інноваційних продуктів у виробництво, в інші галузі економіки тощо.

3. Розбудова системи забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Мета – Створення в університеті освітньо-наукової системи підготовки фахівців з вищою освітою, спроможної динамічно та адекватно реагувати на виклики та потреби економіки держави, забезпечувати якість освітньої діяльності та якість знань, умінь та практичних навичок здобувачів вищої освіти відповідно до міжнародних стандартів якості вищої освіти та стандартів України.

Засади досягнення:

- формування моделі випускника як результату освітньої діяльності університету, що має бути основою визначення принципів побудови та критеріїв системи внутрішнього забезпечення якості;
- аналіз національного та закордонного досвіду застосування внутрішнього та зовнішнього контролю якості освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадження та подальшої сертифікації систем менеджменту якості вищої освіти;
- визначення прийнятної до практичної реалізації моделі, засад політики, стратегії та структури управління системою забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (внутрішнього забезпечення якості) в університеті;
- визначення структури процесів внутрішнього забезпечення якості університету, зокрема його управлінської діяльності – планування і розвиток системи управління якістю, розподіл відповідальності та повноважень, забезпечення процесів обміну інформацією, управління документацією тощо, життєвого циклу продукції університету – освітній процес, наукова та науково-технічна діяльність, міжнародна діяльність, додаткові освітні та інші послуги тощо, управління ресурсами університету – персоналом, інфраструктурою, інформаційними та технічними ресурсами тощо, вимірювань – моніторинг якості;
- утворення інфраструктури з правового, наукового та методичного супроводу функціонування системи внутрішнього забезпечення якості в університеті;
- утворення Ради з якості освіти – робочого органу, завданням якого стане упровадження протягом 2018-2023 років у практику діяльності університету системи забезпечення якості освіти (СЗЯО) відповідно до принципів міжнародних стандартів, зокрема ISO 9001:2008 (із застосуванням циклу: планування-виконання-перевірка-коригування), з наступною її сертифікацією.

4. Збереження та розвиток кадрового потенціалу університету

Мета – Розробка та реалізація заходів з удосконалення кадрового менеджменту як організаційного механізму з формування, відтворення, розвитку та використання персоналу, створення оптимальних умов праці, її мотивації та стимулювання.

Засади досягнення:

- критичне переосмислення принципів організації і проведення профорієнтаційної роботи серед молоді, створення засад для ефективних

вступних кампаній, що забезпечували б необхідні кількісні та якісні показники контингенту студентів університету;

- збільшення кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників університету, зокрема, через відновлення протягом трьох років обсягів та наступного виконання замовлень на підготовку фахівців за рахунок коштів державного бюджету та коштів юридичних і фізичних осіб, збільшення обсягів фінансування наукових та науково-дослідних робіт в університеті;

- відмова від практики укладення короткотермінових контрактів (трудових договорів) з науково-педагогічними і науковими працівниками, перехід до практики застосування щорічного коригування частин ставок, які мають право займати працівники за об'єктивними результатами (показниками) діяльності відповідного структурного підрозділу щодо забезпечення контингенту осіб, які здобувають вищу освіту, обсягів фінансування наукових та науково-дослідних робіт тощо;

- реалізація практики чіткого планування та формування кадрового складу кафедр університету за принципом відповідності професійного рівня науково-педагогічних працівників (освіта, наукові ступені, наукові звання, сфера наукових досліджень) профілю діяльності відповідного структурного підрозділу та моделі випускника університету за відповідною спеціальністю, мінімізація довгострокового стажування працівників з метою здобуття ними права брати участь в освітньому процесі;

- розробка (за наслідками аналізу досвіду закладів вищої освіти і можливостей університету) та реалізація програм, у тому числі фінансових, з підтримки науково-педагогічних працівників на етапі підготовки та захисту ними дисертаційних робіт, підготовки до отримання вчених звань тощо;

- розробка принципів, оприлюднення та практична реалізація прозорих та гласних процедур матеріального заохочення працівників університету за наслідками їхньої професійної діяльності.

5. Розбудова інформаційного простору «Електронний університет»

Мета – Завершення процедури створення єдиного інтегрованого інформаційного середовища в університеті (системи «Електронний університет») як дієвого механізму автоматизації прийняття та реалізації управлінських рішень, технологій навчання та наукової роботи, системотворчого фактору в процесах реалізації завдань університету в усіх сферах його діяльності.

Засади досягнення:

- оновлення складу та активізація роботи Координаційної ради з питань інформатизації діяльності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

- розробка, затвердження та безумовна реалізація довгострокової та щорічних програм модернізації апаратно-програмного забезпечення і супроводу функціонування інформаційного простору університету;

- організаційно-кадрове забезпечення формування та функціонування системи атестації (експертизи) електронних освітніх проектів та ресурсів, що

створюються в університеті, відповідно до затверджених вченою радою університету нормативних документів;

- систематизація електронних освітніх ресурсів структурних підрозділів університету, розміщених у цифровому репозиторії університету, перетворення його на дієвий інструмент організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою;

- розробка та практична реалізація концепції формування інтегрованого інформаційного середовища наукової бібліотеки університету як сукупності його інформаційної інфраструктури, програмно-технічних засобів обчислювальної техніки, процедур та методів її застосування під час комплектування бібліотечного фонду, ведення електронного каталогу, обслуговування читачів, відбір документів тощо;

- відновлення діяльності робочих груп структурних підрозділів та завершення впровадження в освітній процес університету підсистеми «Деканат» автоматизованої системи управління університетом;

- відновлення діяльності робочих груп структурних підрозділів та завершення впровадження в систему менеджменту університету комп'ютеризованої системи документообігу;

- упровадження в практику роботи університету процедури щорічного рейтингового оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти;

- розробка концепції, програмного забезпечення та практична реалізація функціонування мережевого ресурсу (банк, репозиторій) для розміщення, збереження та доступу до контенту наукових публікацій науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників університету.

6. Удосконалення матеріально-технічної бази та фінансової діяльності.

Мета – Відтворення та збереження складових сучасного освітньо-наукового комплексу, здатного на рівні державних вимог забезпечити умови провадження освітньої, наукової, науково-дослідницької, комунікативної, господарської та соціальної функцій закладу вищої освіти.

Засади досягнення:

- здійснення (із залученням фахівців університету) ретельного аналізу усіх можливостей, що надані закладам вищої освіти законодавчою і нормативно-правовою базою України у сферах фінансової і господарської роботи, та використання цих можливостей для вдосконалення свого фінансового стану через диверсифікацію джерел надходження позабюджетних коштів (створення сталих фондів, використання депозитних рахунків банків тощо);

- утворення в структурі університету служби внутрішнього аудиту як дорадчого органу з громадського контролю виконання університетом завдань його економічної, фінансової та господарської діяльності;

- створення в структурі адміністративно-господарської частини служби енергетичного менеджменту, розробка та реалізація в університеті програми енергоаудиту як чинника оцінки потенціалу енергозбереження за напрямками

енерговикористання, визначення пріоритетних напрямів практичного використання потенціалу енергозбереження;

- пошук приватних партнерів, підготовка пропозицій та необхідної документації для Міністерства освіти і науки України щодо розробки та реалізації в університеті програми «Теплий університет» відповідно до правових засад державно-приватного партнерства у сфері освіти і науки, визначених Господарським кодексом України та законами України «Про державно-приватне партнерство» та «Про освіту».

Післямова. Викладені тут думки та окреслені цілі не мають розглядатись як риторичні ствердження. Вони потребують осмислення та пропонуються для використання під час розробки відповідних програм розвитку університету на поточний та наступні роки, які б допомогли йому провести всі потрібні зміни та здійснити всі необхідні перетворення на шляху досягнення мети – утвердження Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у реальному статусі європейського університету інноваційного типу за якістю і технологіями його освітньої, наукової, організаційної, міжнародної та фінансово-господарської діяльності.

Кочубей О.О.,
кандидат на посаду ректора
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

14.02.2018